

GÄVLEBORGS BOTANISKA SÄLLSKAP (GÄBS)
Lokalförening av Svenska Botaniska Föreningen

Verksamhetsberättelse för 2013

Antal medlemmar: 263 varav 19 familjemedlemmar. Medlemsantalet har ökat med 3 medlemmar sedan januari 2013. Medlemsavgiften har varit 150 kr.

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande	Anders Delin	(vald till ordf 2013 för 1 år)
V ordförande	Maj Johansson	(vald 2013 för 2 år)
Kassör	Birgitta Wannberg	(vald 2012 för 2 år)
Sekreterare	Björn Wannberg	(vald 2013 för 2 år)
Ledamot	Ann-Christin Jäderholm	(vald 2012 för 2 år)
Ledamot	Stefan Olander	(vald 2013 för 2 år)
Ledamot	Magnus Bergström	(vald 2013 för 2 år)
Suppleant	Ove Lennström	(vald 2013 för 1 år)
Suppleant	Eva Hedström	(vald 2013 för 1 år)

Styrelsen har sammanträtt vid tre tillfällen - i Ovansjö den 17 mars, på Axmar Brygga den 26 maj och i Gävle den 6 oktober.

Revisorer. Sällskapetets räkenskaper och verksamhet har granskats av Torbjörn Alsing och Per-Erik Modd. Ulf Svahn och Bengt Sättlin har tjänat som revisorssuppleanter.

Valberedningen har bestått av Magnus Andersson (sammankallande), Inga-Greta Andersson och Eva Hedström.

Medlemsregistreringen har skötts av Birgitta Wannberg.

Föreningens årsmöte hölls i Ovansjö den 17 mars, med 20 deltagare. Efter mötet höll Barbro Risberg föredrag på temat Biologisk mångfald illustrerat med fotografier från miljöer mellan Hofors, Medelhavet och Sibirien.

Föreningens hemsida har hållits uppdaterad av Magnus Bergström som är redaktör för hemsidan. Hemsidans adress är: www.sbf.c.se/GABS/

Projekt Hälsinglands kärlväxtflora.

Artbeskrivningar och andra manuskript

Anders Delin har fortsatt skriva artbeskrivningar enligt det mönster som lades upp 2012. I februari 2014 hade arbetet nått fram till Asteraceae och beräknades vara fullbordat våren 2014. Kapitlet om utforskningen av Hälsinglands flora har också skrivits nästan färdigt av Anders Delin, som också har fortlöpande gjort kompletteringar och bearbetningar av de övriga kapitlen i den allmänna delen om naturtyper mm. Alla tämligen färdiga manus har sänts ut till arbetsgruppen för Hälsinglands kärlväxtflora för granskning och komplettering, och många rättelser har på så vis kunnat göras. Under sommaren 2013 avbröts detta skrivarbete för att några kompletterande undersökningar behövde göras i fält, detta år huvudsakligen i vatten i inlandet, som studerades från roddbåt och med vattenkikare och lång kratta som hjälpmedel. Flera turer gjordes i vardera av de tre sjöarna Storsjön i Långbo, Skog, Ljusnan i Hanebo och Segersta och Hölesjön i Rengsjö.

Lokaldatabasen

Preliminära utbredningskartor har producerats för samtliga arter och distribueras successivt tillsammans med artbeskrivningarna. I samband med produktionen av artbeskrivningar och kartor upptäckts diverse oegentligheter och tvivelaktiga uppgifter i lokaldatabasen. Dessa korrigeras kontinuerligt. En del kompletteringar av lokaldatabasen har gjorts, framför allt med material som tidigare varit liggande hos inventerare. Databasens omfång har därigenom ökat något och den omfattar nu 458000 artuppgifter från ungefär 18650 lokaler. När även litteratur- och herbarieuppgifter inkluderas (se nedanstående stycke) blir antalet artuppgifter cirka 467000 från 27653 lokaler. Förutom för att alstra kartor används lokaldatabasens uppgifter också för att få överblick över arternas vanligaste miljöer och följearter. Försök att utskilja och karakterisera olika växtmiljöer med statistiska metoder (klusteranalys) har också gett lovande resultat.

Databasen för koordinater för lokaler i litteratur och herbarier

Arnold Larsson går igenom litteraturuppgifter, herbarier och externa databaser för att registrera äldre fynduppgifter för arter som inte är allmänna. Dessa uppgifter skall koordinatsättas och integreras i lokaldatabasen och ingå i lokalförteckningarna. Här är tolkningen av namn på personer, lokaler och arter ofta en krävande uppgift. Hittills har ungefär 9300 fynd, utgörande mer än 2/3 av det uppskattade totala antalet förts in. Efter kontroll av koordinatsättning kan dessa uppgifter nu användas för att komplettera utbredningskartorna. Arnold Larsson tar dessutom hand om lokaler för hökfibblor och maskrosor.

Projekt Gästriklands Flora

Arbetet med Gästriklands Flora har fortskridit i oförminskat takt, d.v.s. ganska långsamt men målmedvetet.

Under 2013 har en stor del av arbetet ägnats åt faktagranskning och korrekturläsning av artdelen. Nu är detta mycket omfattande arbete äntligen klart. Databasen har som vanligt upgraderats med nya fynd och rättningar och med dessa data har de slutliga utbredningskartorna och statistik till boken färdigställt. Ett 100-tal kartor kvarstår att ta fram, men för en stor del av boken kan nu bilder och text fogas samman. Vi har också anlitat en professionell grafiker som ska göra layouten och ta fram ett tryckoriginal.

Nyligen har vi även upphandlat tryckningen. Elanders, Fält och Hässler i Värnamo svarar för tryckning och bindning, men själva tryckningen kommer troligen att ske utomlands.

Nya växter och landskapsmiljöer har fotograferats till boken. Jonas Lundin är anlitad som huvudillustratör och har gjort akvareller av några utvalda växter i sina miljöer. Arbetet med de inledande kapitlen till boken har även bearbetats en del under året.

Vi har sökt bidrag till projektet och fått det från bl.a. Gävle donationsfonder, Selggrens fond, och Gunvor Göranssons kulturstiftelse.

Kontroller av rödlistade arter har gjorts under året men inventeringsverksamheten för floraprojektet är i princip avslutat. Några lokaler för majsmörblommor har kontrollerats och med insamlade belägg och museernas samlingar har Stefan Ericsson utrett vilka beskrivna småarter av majsmörblommor som är dokumenterade från landskapet.

Floradatabasen omfattade vid slutet av året 338 141 poster från över 30 000 lokaler.

Arbetsgruppen för Gästriklands Flora har träffats 9 gånger. Gruppen består av Ove Lennström, Magnus Bergström, Birgitta Hellström, Peter Ståhl, Olle Kellner, Eva Hedström och Bengt-Olof Lundinger.

Årets nationella inventeringsart, blåklint: Inga särskilda inventeringsinsatser för denna har inrapporterats.

De vilda blommornas dag den 17 juni:

Blomstervandringar genomfördes under ledning av föreningens medlemmar på flera ställen i länet: Skommarhyttan, Torsåker med 12 deltagare (Barbro Risberg); Gävle, Valls Hage med 17 deltagare (Ove Lennström); Mellanfjärden – Kvarnmon – Edsmyrvallen, Jättendal med ca 20 deltagare (Veronica Jägbrant, Ann-Christin Jäderholm); Färnebofjärdens Nationalpark med 5 deltagare, Peter Ståhl.

Andra exkursioner och föreningsaktiviteter:

16 april Föreläsning med bildvisning i Sandvikens folkbibliotek: ”Blommor som du kanske aldrig har sett dem förut” (Anders Delin).

30 juni Exkursion till Vibyberget i Hamrånge (Eva Hedström, Birgitta Hellström).

7 juli Ängsslåtter på Rigberg, Hassela. 12 deltagare, ledare Ragnar Svensson.

10 juli Orkideexkursion till rikkärr vid Lunnsjön, Gnarp, 12 deltagare (Ann-Christin Jäderholm, Enar Sahlin).

27 juli: Slåtter på ängen vid Fäbods.

27 – 28 juli Slåtter vid Hade.

18 augusti: Exkursion till Söderåsen, Torsåker. (Nicklas Gustavsson, Samarrangemang med Naturskyddsföreningen i Hofors-Torsåker)

2 september: Svampexkursion och utställning i Gysinge. (Ove Lennström, Erik Sundström)

6 oktober: Föreningens höstmöte i Studieförbundets lokaler i Gävle. Som vanligt visades ett

antal ovanliga och/eller svåridentifierade växtfynd upp för diskussion, och en rikhaltig bildvisning avslutade mötet.

29 oktober: Träff med Lektor Kristoffer Hylander vid Botaniska Inst., Stockholms Universitet, angående överföring av data ur lokaldatabasen för Hälsinglands kärlväxtflora till Botaniska institutionen vid Stockholms Universitet för en studie av växters utbredning i förhållande till topografi över en geografisk gradient, masterarbete av Petra Wognum. I utbyte mot våra data fick vi vägledning i fråga om statistisk bearbetning av våra data. (Anders Delin, Björn Wannberg)

Oktober: Överföring av data om sandmarksväxter från Gästrik- och Hälsingeflorans databaser till Leif Andersson, ProNatura. För detta får GÄBS en ersättning på 3750 kronor.

Kontakter med Svenska Botaniska Föreningen:

9 mars SBFs föreningskonferens och årsmöte, Uppsala (Barbro Risberg).

Yttranden i reservatsärenden mm.

Till Gävle kommun:

4 mars: Synpunkter på Miljöstrategiskt program för Gävle kommun(Barbro Risberg)

31 november: Remissvar angående Sättraskogens naturreservat, Gävle. (Ove Lennström)

VÄX

Tidskriften har utgivits med fyra nummer, varav ett är medlemsförteckningen. Det totala sidantalet var under 2013 ca 130. Innehållet berörde många olika fält inom botaniken: rapporter om exkursioner både utomlands och i länet, artiklar om kärlväxter, mossor, lavar och svampar, korta fyndrapporter samt några artiklar om floraarbetet. Redaktionsarbetet har successivt övertagits av Tomas Troschke från Anders Delin. Originalframställningen inför tryckningen har gjorts av Connie Eliasson. Birgitta Wannberg har ansvarat för utskick av tidningen.

Floraväkteri i Gästrikland 2013

Ove Lennström är ansvarig för floraväkteriet.

5-15 maj. Mosippeinventeringar på olika håll i landskapet.

Floraväkteri i Hälsingland 2013

Ann-Christin Jäderholm är ansvarig för floraväkteriet.

Rapporterade återbesök (8) vid lokaler för finnklint, fältgentiana, norna och skogsklocka.

Rapporterade nya lokaler (5) varav knärot (4) och finnstarr (1).

Detta ska ses med betoning på ”rapporterade” till floraväkteriet, d.v.s. till Ann-Christin Jäderholm. Förhoppningsvis har fler återbesök gjorts vid gamla lokaler, utan att de

rapporterats.

Som floraväktare behöver man vara registrerad användare i nya Artportalen, samt anslutas med utsträckt behörighet till ovan nämnda projekt, eftersom Floraväckeriet i Artportalen är skyddad för insyn och dold för ”vanliga” rapportörer. För att få en sådan anslutning, kontakta Ann-Christin Jäderholm. Floraväktare utan egen dator kan få hjälp av Ann-Christin att registrera sina besök.

Alfta den 7/3 2014

Björn Wannberg
Sekreterare